

ALEKSANDRI SÕNUMID

Aprill 2005

nr 4 (30)

Meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse Jeruusalemma
minemine

+

Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel

Kristus on ülestõusnud!

Su sõnad, mis minu arust on kurjad ja sellegi poolest Jumala sõnum mulle, jõudsid minuni.

Miks Sa pidid jälle niimoodi ütleva? Kas Jeesus palus Sul seda teha? Kas ei saanud ütlemata jätta? Kas Jeesus sundis Sind selleks? Nii rasked sõnad. Hingel hakkas valus ja kurbus võtab maad. Sa lõhud oma hinge, minu oma jääb terveks seekord, mis sellest, et raske on olla, väga raske, sest et endale haiget teed, vastikuse võrku astud.

Kas Sa tõesti ei suuda ütlemata olla? Kas Sa tõesti ei suuda olla oma hinge katki tegemata? Kas tõesti ei suuda Sa olla kurjade sõnadeta?

Ründav, salvav, kuri, haigettegev, lõhkuv, saatanlik. Ründad iseennast, salvad iseennast, teed endale kurja ja haiget, lõhud isennast. Sa vist tahad ja arvad seda tegevat mulle, kuid ennäe, kõike seda teed Sa endale. Kas peaksin Sinuga kaasa minema selles hukatuses, ja üritada olla Sinuga samaväärne?

„Sa oled kuri. Sa oled eneseimetleja. Sa oled ükskõikne ja tundetu, ainult enesega arvestav. Inimesi ärakasutav. Sa oled rumal.“ Kas peaksin Sullegi nii ütleva või arvad Sa, et olen Sinust niivõrd erinev, et ei saa Sinu kohta niimoodi ütelda? Kas Sa arvad ja tunnend end Jeesuse

saadikuna, kes on kohustatud ja ei saa teisiti, kui et peab ütlema seda, mida ütlesid? Kas Sa arvad ja tunnend, et oled puhas ja jumalik saamaks näidata oma ligimesele tema pattu?

Mu armas, minu meelest oled Sa ilus ja puhas ja jumalik. Palun ära lase ennast eksitada ning rumaluse ja kurjuse sisse end mähkida. Ma tean seda, et olen selline, nagu mulle ütled, ja väga kahetsen ja nutan sellepärast Jeesuse ees lakkamatult. Palun ära tee endale kurja oma suu kaudu. Hoia oma hinge oma suu kaudu, ning vaiki. Palun ära lase kurjadel mõtetel oma huulteni jõuda. Tinged mõtted tulevad ja lähevad nagu linnud, ära lase nendel pesa teha oma südamesse. Usu mind, Sa elad Jumalale meelepärast elu mu meelest. Mul ei ole midagi Sulle ette heita, palun vaata, et Jeesusel ei oleks selleks põhjust. Meil on erinevad isandad, aga ometi üks ja seesama.

Issand lisagu Sulle rahu ja armastust, mu armas. Palveta mu eest. Aamen.

Teie preester Orenti

Aprill 2005

Tartu

Kõigepüham Jumalasünnitaja, päästa meid!

Metropoliit Stefanos

Vaimulikud mõtisklused Suureks Paastuks

Mu armsad,

ma arvan, et nüüd, mil paastuaeg on alanud, oleks hea pakkuda teile iganädalaseks vaimulikuks mõtiskluseks välja väikene tekst, et teie palved teie paastumisega paremini kokku kõlaksid. Paastudes me tegelikult püüdleme selle poole, et tunneksime nälga eelkõige Jumala järele. Palve kaudu kutsume oma mõistust astuma Temaga kõnelusse. Nii üks kui teine on meile meie vaimseks kasvamiseks hädavajalikud. Suure Paastu aeg on pikk. Üksnes läbi aeglase ja kannatliku pingutuse avastab inimene, et ei ela ükspäinis leivast. Samuti on vaja aega, et meid tervendada meie halbadest harjumustest ja need välja juurida. Iga kord lisan väikesele piiblikatkendile ka vaimuliku kommentaari, mis pärineb mõne meie kirikuisa sulest.

Teie metropoliit

***Aleksandri Sõnumid avaldab siinkohal
meie kalli metropoliidi paastuajamõtiskluse Suureks Nädalaks***

Mu armsad,

selleks suureks ja pühaks nädalaks valisin ma teile ühe väga ilusa teksti XX sajandi kuulsa prantsuse õigeuskliku ja vaimuliku isa Lev Gillet' sulest. See on ristilöödud Kristuse kahekõne igaihega meie seast. Tahaksin, et loeksite seda enne piiblikohta, mille olen teile mõtisklemiseks välja valinud.

Mu laps,

Sa ei tea veel, mida tähendavad need sõnad: Ma kannan ära sinu patud. Sa mõtled õudusega kõigele kurjale, mida sa ühele ja teisele inimesele oled teinud kas siis hiljaaegu või aastaid tagasi. Sa tead, et

nad on sinu läbi kannatanud ja praegu on selle kannatuse heakstegemine võimatu. Kuula mind. Ma olen seadnud ennast selle Sinu egoistliku kurjuse asemele. Mitte nende, vaid minu vastu pöördub su rünnak. Ja ristil olen ma pannud ennast ka sinu, selle solvangu süüdlase asemele.

Mina olen selle olukorra sõlm. Ja ainult mina saan selle sõlme lahti harutada, sest olen võtnud enese peale nii tehtud kahju kui ka selle kahju põhjuse, ja veel sellepärast, et minus elavad lunastus ja andeksandmine. Kui on juba liiga hilja, et teha kurja heaks ohvrite jaoks - ja isegi juhul, kui sa saaksid seda veel heastada -, pöördu minu poole, pane minu peale oma patt. Raputa eneselt maha isikliku õiguskäsitluse taak. Haara usus kinni lunastusest ja päästest, mida ma sulle pakun.

Tule minu juurde ihualasti üksnes halastust oodates. Lakka eneselt küsimast: Kuidas saan seda heaks teha? Heastamine tuleb läbi sinu suurima osaduse minuga. Sinu usu, mitte läbi sinu heastamiste, mõistetakse sind õigeks. Aga sa ei saa end avada elavale usule, usule mis päästab, minu armule, minu õiglusele, mis ainsana mõistab õigust, kui sa ei taha teha selle usu tegusid ja kanda selle usu vilja. Mina teen terveks, aga sina teed terveks minu kaudu, minuga, minus. Et heastada, alusta sellest, et sööstad minu käte vahele.

„Mu Lunastaja, räägi mulle veel sellest, kuidas Sa võtsid enese kanda meie patud!“

Jah, mu laps. Tahan muuta sind tähelepanelikumaks selle saladusliku üleandmise osas. Ma tahaksin, et rohkem inimesi oleks selles osas tähelepanelikumad.

Paljud inimesed kogevad väga teravalt, kuidas süda murdub ja heidavad seepärast oma patud minu jalge ette.

Paljud inimesed tunnetavad väga elavalt seda rahu ja väge, mis saadavad mu sõnu, kui tema - minu Kirik - kuulutab: Sinu patud on sulle andeks antud.

Aga vähem on neid, kes oskaksid tajuda tegu, millega Jumala Tall vabastab sinu patu ja võtab selle enese peale.

Ma olen sulle õpetanud, et olen kohal su patus; minu kohalolek on ühtaegu nii süüdimõistev kui kaasatundev. Ma anun sinu pilguheitu, sinu nõusolekut. Kui sa need mulle annad, asetub selle teo kese ümber. Keskpunktis olen nüüd mina. Ja selsamal hetkel saad sina vabaks.

Selsamal hetkel saab teoks see, mis juhtus siis, kui ma Getsemanis ja Kolgatal võtsin enese peale sinu enda ja **selle sama patu**. Enam ei ole sinu ja patu vahelist kriisi. On minu ja sinu vaheline kriis.

Minu südamest langeb kiir sinu peale. See tõmbab sind enda poole, haarab sind endasse. Sinu pilk tõuseb minuni. Sa lased oma hingel sellele kiirele järgneda...

[Tõlgitud: **Lev Gillet 1967**. Üks idakirikliku munk: JEEŠUS, lihtne pilguheit Lunastajale. Pariis: Edition Chevetogne. Lk. 117-119.]

Piiblimõtisklus Suureks Nädalaks 2004

KELLE ÜLE TE TUNNETE RÕÕMU?
KELLE VASTU TE AJATE SUU AMMULI,
NÄITATE KEELT? (JS 57:4)

Jeruusalemma püha Kyrillose kommentaar:

Imetle Issandat, kui Ta tuuakse kohtu ette. Ta talub seda, kui sõdurid Teda tagant kihutavad. Pilatus istub ja mõistab

Ta üle kohut ning Tema, kes istub Isa paremal käel, seisab! Rahvas, kelle Tema viis välja Egiptuse vangipõlvest ja nii paljudest teistest vangistustest, tõstab nüüd häält Tema vastu: Vii ära, vii ära, löö Ta risti (Jh 19: 15)! Miks sa sedaviisi kisendad, oo rahvas? Kas sellepärast, et tema tegi nägijaks su pimedad? Et Ta pani kõndima su jalutud? Kõigi nende heategude pärast, mis Ta on lasknud sulle osaks saada? Otsekuu rabatuna sellest, väljendab prohvet oma meelepaha: Kelle vastu, oo rahvas, kõlab teotus su suust ja kelle vastu oled sa söandanud valla päästa oma keelepaelad?

[Allikas: XIII katehees neile, kes tulevad ristimisele]

***Head ja püha Issanda surnuist ülestõusmist.
Teie metropoliit***

Püüdlused Suure Nädala igaks päevaks:

- Esmaspäev:

Näita, Issand, tee kätte kõigile neile, kes on eksinud tõelise elu teelt.

- Teisipäev:

Ma palvetan, Issand, kõigi nende eest, kes on kaotanud lootuse: nad usuvad, et oled oma pilgu nende pealt ära pööranud.

- Kolmapäev:

Issand, tule appi kõigile neile, kes on astunud igaviku teele.

- Neljapäev:

Lase, Issand, kõigil neil, kes astuvad vastu surmale, osa saada Sinu Armastuse julgusest.

- Reede:

Oo Püha Kolmainus, Isa, Poeg ja Püha Vaim, heida armu oma maailma peale!

- Laupäev ja pühapäev:

Surnuist tõusnud Jeesus, ärata mindki surnuist, ehita mind uuesti üles!

*Ära nuta Minu pärast, oh Ema,
kui sa näed hauas oma Poega,
keda sa neitsina oma ihus kandsid.
Ma tõusen üles ja saan au sisse
ning lõputa ausse ülendan kui Jumal need,
kes Sind usus ja armastuses kiidavad.*

[Vaikse Laupäeva kaanoni 9. irmos 6. viisil]

ARHIMANDRIIT SOFRONI (1896-1993)

VAIMULIKUD VESTLUSED

[...] Nõnda siis, kui arm õpetab [inimese elu] esimesel perioodil kellelegi midagi, siis läheb kõik kergelt kui *lepase reega*: inimene armastab kõiki, alandub kõigi ees, ei tungi kellelegi peale sooviga teda ekspluateerida, ei tee kellelgi kahju, vaid peab end ülal nii nagu kunagi üks munk, kes kogu oma elu jooksul ei solvanud mittekedagi. Kuid see munk oli veel noor - tal oli aastaid kolmekümne ümber. Ma tundsin nii teda kui ühte teist munka, kes ütles, et kõik armastavad teda, sest ta on kõigile kuulekas. Mina muidugi ei ole kirjanik, vaid lihtsalt üks kahetsev munk, kuid nüüd, kui mõtlen nende ja teiste inimeste peale võiks kirjutada suuremahulise teose „Inimvaimu ülevus Kristuses”. Nõnda siis, kui kõige alguses õpetab arm meid armastama ja tekitab meis soovi teha kõigile head rohkem kui iseendale - nagu kirjutab püha Siluan -, siis armu meie pealt ärarmines peame me armu alal hoidma oma eluviisina - justkui oleks ta endiselt meie peal. Ja sellise alalhoimise kaudu näitame me oma ustavust isegi siis, kui meil on üleni *valus* olla. Ja siis mõistame me Kristuse sõnu: *Kui keegi tahab käia minu järel, siis unustagu ta oma mina ja võtku oma rist ja järgnegu mulle.* (Mt 16: 24)

Kristuse Rist on mitmetahuline asi. Ei ole võimalik, et kristlane siin ilmas ei kannataks. Näha ilmikmaailmas valitsevat vaimu - juba see osutub kristlasele suureks kannatuseks. Maailm elab iseenda eesmärkidega, mis ei ole üldse sarnased Kristuse eesmärkidele. Ja meie peame elama selles maailmas, ja ikkagi mingil moel käima oma kristlikku teed. Ühiselu pidades on see mitmeid kordi rohkem võimalik kui kõrbes elades. Kui me õpime elama koos teise inimesega, siis õpime me elama miljoni temasarnase inimesega. Kui ma tunnen kümnet või viitkümnet siin elavat inimest, siis tunnen miljoneid ja miljoneid läinud sajandi inimesi ja kaasaegseid: nende elu voolab läbi minu. Nõnda siis, arm õpetab temale, ja seda - nagu rääkis Siluan - peame me oma elu lõpuni alal hoidma. Ja siis antakse meile pääsemine.

Teist perioodi nimetatakse *tuntaval kujul armu äravõtmiseks* - inimesele osutub raskeks iga kristlik tegu. See periood on hirmus valus ja raske, kuid on pääsemise teekonnal täiesti möödapääsmatu igäühe

tarvis meist. Sest et Kristuse käskudele ustavaks jäämises väljendub meie iseloom, meie otsus, meie usk. Ja nagu Issand ütleb: Alguses antakse inimesele armu selleks, et ta midagi ära teeks. Seejärel võetakse arm ära, et anda inimesele võimalus näidata üles oma ustavust. Ja seejärel, kui ta on näidanud üles *ustavust pisimas* (Lk 16: 10), antakse talle suurim rikkus – igavik.

[Tõlgitud: **Arhimandriit Sofroni 2003**. Duhovnöje besedõ. Tom I. Svjato-Ioanno- Predtetšenskij monastõr. Moskva: Palomnik. Str. 45-46.]

PALJU AASTAID!

Sünnipäevalapsed:

03.04 Helena Heili Sepping
03.04 Mati Peedo
03.04 Antonius Tauno Kund
04.04 Katariina Katrin Portnov
06.04 Elina Kaitila
12.04 Richard Roman Mängli
14.04 Feodor Viidik
14.04 Markus Madis Kärp
16.04 Kristina Daphne Moora
25.04 Ioanna Hedvig Priimägi
29.04 Stefanos Stiven Lang

Nimepäevalapsed:

01.04 ja 17.04 Maria Marleen Hage
23.04 Georg Borin
23.04 Georgios Kalle Vain-Lang
25.04 Markus Madis Kärp

**APRILLIKUU JUMALATEENISTUSED
EAÖK PÜHADE ALEKSANDRITE KOGUDUSES**

1.04, reede PAASTUPÄEV	17.00 Ennepühitsetud Andide LITURGIA	Egiptuse vaga Maria (522)
2.04, laupäev PAASTUPÄEV, vein, õli	17.00 Koguõine jumalateenistus	SUURE PAASTU 3. LAUPÄEV. Uinunute mälestuspäev. Vaga Tiitus Imeteotegija (9.s)
3.04, pühapäev PAASTUPÄEV, vein, õli <i>3. lauluviis</i>	10.00 P Basilios Suure LITURGIA 17.00 Passia	SUURE PAASTU 3. PÜHAPÄEV. Ristikummardamise pühapäev. Vaga Niketas Usutunnistaja (824). Vaga Joosep Laulukirjutaja (883)
6.04, kolmapäev PAASTUPÄEV	17.00 Ennepühitsetud Andide LITURGIA	Konstantinoopoli patriarh Eutyhios (582). Vaga Platonis Süüriast (308). Apostlisarnane Mefodi, Moraavia peapiiskop ja slaavlaste valgustaja (885)
8.04, reede PAASTUPÄEV	17.00 Ennepühitsetud Andide LITURGIA	Pühad apostlid 70ne hulgast Herodion, Flegon, Hermes, Rufos, Agabos, Asynkritos (1.s). P Rooma paavst Selestinus (423). P Novgorodi piiskop Nifonti (1152)
9.04, laupäev PAASTUPÄEV, vein, õli	17.00 Koguõine jumalateenistus	SUURE PAASTU 4. LAUPÄEV. Uinunute

		mälestuspäev. Märter Eupsükios (362). Munkmärter Badimos Pärsiast (376)
10.04, pühapäev PAASTUPÄEV, vein, õli <i>4. lauluviis</i>	10.00 P Basilios Suure LITURGIA 17.00 Passia	SUURE PAASTU 4. PÜHAPÄEV. Vaga Johannes Redelikirjutaja pühapäev. Märter Terentios (3.s). P märter Azadan (ca 380). P Piiskopmärter Gregorios V, Konstantinoopoli patriarh (1821)
13.04, kolmapäev PAASTUPÄEV, vein, õli	10.00 Ennepühitsetud Andide LITURGIA 17.00 Hommikuteenistus Vaga Kreeta Andrease <i>Suure kaanoni</i> lugemisega	P Laodikea preestermärter Artemon (303). Märter Tomaiida Egiptusest (476)
14.04, neljapäev PAASTUPÄEV, vein, õli	17.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA	P Rooma paavst Martinus Usutunnistaja (655). P märter Ardalion Näitleja (4.s)
15.04, reede PAASTUPÄEV, vein, õli	10.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA 17.00 Hommikuteenistus Jumalasünnitaja akatisti lugemisega	P apostlid 70ne hulgast Aristarhos, Pudens ja Trofimos (u 67). Rooma pühad märtrid Basilissa ja Anastassia, pühade apostlite Peetruse ja Pauluse õpilased (u 68). P vaga vanake Vassili Rumeeniast (1767)
16.04, laupäev PAASTUPÄEV,	17.00 Koguõine jumalateenistus	SUURE PAASTU 5. LAUPÄEV.

vein, õli		Kõigepühama Jumalasünnitaja akatisti laupäev. P neitsimärtrid Agape, Ireene ja Hioonia Illüürist (304)
17.04, pühapäev PAASTUPÄEV, vein, õli <i>5. lauluviis</i>	10.00 P Basilios Suure LITURGIA	SUURE PAASTU 5. PÜHAPÄEV. Egiptuse vaga Maria pühapäev. P piiskopmärter Siimeon Pärsias (344). P märter Adrianos Korintosest (251). P Rooma paavst Agapetus (536). Vaga Zossim, Solovetsi saarte kloostri igumen (1478). Vaga Süvari Aleksandri säilmete avamine (1641). Vaga Makarios Korintosest (1805)
20.04, kolmapäev PAASTUPÄEV	17.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA	Vaga Teodoros Eremiti Konstantinoopoli lähedalt (24.-5.s). P Antiokia patriarhid Gregorios (593) ja Anastasios (599)
22.04, reede PAASTUPÄEV	17.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA	P apostlid Naatanael, Luukas ja Klemens (1.s). Vaga piiskop Teodoros (613)
23.04, laupäev PAASTUPÄEV, vein, õli	10.00 LITURGIA 17.00 Koguõine jumalateenistus	LAATSARUSE LAUPÄEV. P suurmärter imeteotegija Georgios Võidukas (303). P

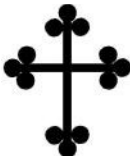
		märter Aleksandra (303)
24.04, pühapäev PAASTUPÄEV, kala, vein, õli	10.00 LITURGIA 17.00 Hommikuteenistus	ISSANDA JERUUSALEMMA MINEMISE PÜHA (Palmipuudepäha). P Rooma märter Sabba Stradilates ja 70 sõjameest (272). Vaga Toomas Usumeeletu Süüriast (6.s). P Canterburry peapiiskop Mellitus (624). Piiskopmärtrid Josef, Elias ja Savva, Transilvaania metropoliidid ja õigeusu tunnistajad (Rumeenia) (17.-18. s)
KANNATUS-NÄDAL: 25.04, esmaspäev PAASTUPÄEV	10.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA 17.00 Hommikuteenistus	SUUR ESMASPÄEV. P apostel evangelist Markus (1.s). Vaga Silvester (1379)
26.04, teisipäev PAASTUPÄEV	10.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA 17.00 Hommikuteenistus	SUUR TEISIPÄEV. P piiskopmärter Basilio (u 322). Permi p piiskop Stefan (1396)
27.04, kolmapäev PAASTUPÄEV	10.00 Ennepühitsetud andide LITURGIA 17.00 ÕLITAMINE	SUUR KOLMAPÄEV. P apostel piiskopmärter Siimeon, Issanda sugulane (107). Õiglane Evlogios Külalislahke (4.s)
28.04, neljapäev	10.00 Basilio Suure	SUUR NELJAPÄEV. P

<p>PAASTUPÄEV, vein, õli</p>	<p>LITURGIA 17.00 Hommikuteenistus 12ne kannatusevangeeliumi lugemisega</p>	<p>apostlid 70ne hulgast Jason ja Sosipater ning neitsimärter Kerkyra (1.s)</p>
<p>29.04, reede RANGE PAAST</p>	<p>8.00 Kuninglikud tunnid 14.00 Õhtuteenistus 18.00 Hommikuteenistus</p>	<p>SUUR REEDE. Vaga Memnon Imeteotegija. Optina vaga Nektari (1928). Märter Teognides ja koos temaga kannatanud</p>
<p>30.04, laupäev PAASTUPÄEV, Vein</p>	<p>10.00 Basilios Suure LITURGIA <u>23.00</u> <u>KESKÖÖTEENISTUS</u> <u>23.45 RISTIKÄIK</u></p>	<p>VAIKNE LAUPÄEV. P apostel Jaakobus, Sebedeuse poeg ja p Johannes Teoloogi vend (44). P piiskop Ignati (Brjantšaninov) (1867). P piiskop Donatus (u 387)</p>
<p>1.05, pühapäev PAASTUVABA NÄDALA ALGUS</p>	<p><u>00.00</u> <u>HOMMIKUTEENISTUS</u> <u>1.00 PAASALITURGIA</u> 17.00 Paasa õhtuteenistus</p>	<p>PÜHA PAASA - MEIE ISSANDA JA PÄÄSTJA JEESUSE KRISTUSE ÜLESTÕUSMINE. Prohvet Jeremia (6.s eKr). Vaga Valburga. Õigeusuline Gruusia kuninganna Tamara (1213). P piiskopmärter Makari, Kiievi metropoliit (1497)</p>

- ◆ Liturgia mittetoimimise korral viiakse läbi aseteenistus või lugejateenistus

SISUKORD:

Preester	Orenti
läkitus.....	2-3
Metropoliit Stefanos, Paastuaaja vaimulikke mõtisklusi.....	4-8
Arhimandriit Sofroni, Vaimulikud vestlused.....	9-10
Palju aastaid.....	10
Aprillikuu jumalateenistused.....	11-15

NB! *Aleksandri Sõnumeid* saab tellida paber- või veebikujul

Tellimishind aastaks on 150.-

Tellimissoovist teata ajalehe toimetusele

Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141

8473

EAÕK TARTU PÜHADE ALEKSANDRITE KOGUDUS

Postiaadress: Vanemuise 1 PK 99, 51003 TARTU

Kiriku aadress: Sõbra 19a, 50107 TARTU

Koguduse telefon: 5202 317

Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141 8473

Koguduse vaimulik: *preester Orenti,*

tel: 5280 848, e-post: orenti@hot.ee

Koguduse vanem: Ireneus Janek Jakoby, tel: 5563 6444

Aleksandri Sõnumite toimetis

E-posti address: sassi.kokutus@mail.ee

Postiaadress: Vanemuise 1 PK 99, 51003 TARTU